

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1974-1975

8 OKTOBER 1974

WETSVOORSTEL

tot interpretatie van artikel 391
van het Gerechtelijk Wetboek.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 391 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de magistraat die wegens de in artikel 383 bepaalde leeftijd (70 jaar) in ruste is gesteld en 30 jaren dienst heeft waarvan ten minste 15 in de magistratuur, aanspraak heeft op het emeritaat.

Heeft de magistraat geen 30 jaren dienst, dan wordt het pensioen met 1/30 verminderd voor ieder jaar dat hij te kort komt om dat getal te bereiken.

Artikel 392 regelt de toestand van de magistraat van wie bevonden is dat hij wegens een gebrekkigheid niet meer in staat is zijn ambt te vervullen, maar die de voor het emeritaat vereiste leeftijd niet heeft bereikt.

Artikel 393 bepaalt dat wegens hun diploma van doctor in de rechten vier jaar werkelijke dienst in de magistratuur wordt aangerekend ten voordele van de magistraten die in ruste worden gesteld op de daartoe bepaalde leeftijd of wegens een gebrekkigheid, maar die niet het vereiste aantal dienstjaren hebben om het bij de wet bepaalde maximumpensioen te verkrijgen.

Die wetsbepalingen preciseren niet wat moet worden verstaan onder « dienstjaren ». De administratie interpreteert ze evenwel alsof daarmee alleen de werkelijke en door de Schatkist vergoede diensten worden bedoeld. Ze houdt dus geen rekening met de jaren gedurende welke de magistraat zijn ambt als plaatsvervanger heeft uitgeoefend.

Heel wat magistraten bevinden zich op het einde van hun loopbaan in een moeilijke toestand om reden van de op hen wegende gezinslast, zonder dat rekening wordt gehouden met de diensten die zij vóór hun benoeming tot werkend magistraat kosteloos hebben bewezen aan de gemeenschap en aan de rechtzoekenden.

Die interpretatie van de teksten door de administratie is onverantwoord.

Chambre des Représentants

SESSION 1974-1975

8 OCTOBRE 1974

PROPOSITION DE LOI

interprétative de l'article 391
du Code judiciaire.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 391 du Code judiciaire dispose que le magistrat mis à la retraite en raison de l'âge prévu à l'article 383 (70 ans) et ayant 30 années de service dont 15 au moins dans la magistrature, a droit à l'éméritat.

Si le magistrat n'a pas 30 années de service, sa pension sera diminuée de 1/30e pour chaque année qui manquera pour parfaire ce nombre.

L'article 392 règle le statut du magistrat reconnu hors d'état de continuer ses fonctions par suite d'infirmités mais qui n'a pas l'âge voulu pour obtenir l'éméritat.

L'article 393 dispose qu'en considération de leur diplôme de docteur en droit, il est compté en plus 4 années de service effectif dans la magistrature aux magistrats mis à la retraite à l'âge prévu ou pour cause d'infirmité, et qui n'auraient pas le nombre d'années de service voulu pour obtenir le maximum de la pension déterminé par la loi.

Ces dispositions légales ne spécifient pas ce qu'il faut entendre par « années de service ». L'administration les interprète cependant comme si elles ne visaient que le service effectif et rémunéré par le Trésor public. Elle ne prend donc pas en considération les années pendant lesquelles le magistrat a exercé ses fonctions comme suppléant.

Bien des magistrats arrivant au terme de leur carrière se trouvent dans une situation pénible, en raison de leurs charges de famille, sans qu'il soit tenu compte des services qu'ils ont presté gratuitement à la communauté et aux justiciables avant leur nomination à titre effectif.

Une telle interprétation des textes par l'administration ne se justifie pas.

De plaatsvervangende magistraat maakt deel uit van de magistratuur. Hij heeft daartoe de eed afgelegd en hij is aan dezelfde tucht onderworpen als de werkende magistraat.

Hij vervangt de werkende magistraat wanneer deze verhinderd of ziek is, zolang er geen werkende magistraat benoemd is en telkens wanneer de dienst van het gerecht zulks vergt.

Bij de uitoefening van dat ambt verwaarloost hij soms zijn eigen zaken lange jaren vóór zijn benoeming tot werkend magistraat.

De tijd die hij daaraan besteed heeft, moet hem dus worden aangerekend op het einde van zijn loopbaan, des te meer daar zijn ambtsuitoefening niet vergoed werd of slechts bij gelegenheid en dan nog gedeeltelijk.

Het is onbetwistbaar dat het bepaalde in Boek II, Titel IV van het Gerechtelijk Wetboek afwijkt van de wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen waarop de administratie steunt bij haar interpretatie van de artikelen 391 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek.

Artikel 6 van voornoemde wet beperkt de berekening van het pensioen tot de tijd gedurende welke « door de Schatkist vergoede diensten » werden gepresteerd. Doch die beperking komt niet voor in het Gerechtelijk Wetboek, dat overigens geen onderscheid maakt tussen de al of niet vergoede diensten.

Artikel 397 van het Gerechtelijk Wetboek verwijst slechts naar de wet van 21 juli 1844 voor de gevallen die door het Wetboek zelf niet worden geregeld.

Er is trouwens reeds herhaaldelijk afgeweken van de voorwaarde inzake « vergoeding door de Schatkist » : zo wordt voor de behoorlijk gecommisioneerde surnumerairs, de gezantschapssecretarissen en de leden van het diplomatiek korps, de aangenomen klerken van het Ministerie van Financiën, degenen die een niet-vergoed kerkelijk ambt uitoefenen, de personeelsleden van de griffies enz., de tijd die zij kosteloos hebben gewijd aan de uitoefening van hun functie, aangerekend voor de berekening van hun pensioen.

Het is niet meer dan billijk en logisch dat dezelfde regeling geldt voor de magistraten.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

Het eerste lid van artikel 391 van het Gerechtelijk Wetboek wordt geïnterpreteerd in die zin dat de jaren gedurende welke de magistraat het ambt van plaatsvervangend rechter heeft vervuld, aangerekend worden voor het verlenen van het emeritaat.

Art. 2.

Deze wet heeft uitwerking op dezelfde datum als artikel 391 van het Gerechtelijk Wetboek.

9 juli 1974.

Le suppléant fait partie de la magistrature. Il a prêté serment à ce titre et il est soumis à la même discipline que l'effectif.

Il remplace le magistrat effectif quand celui-ci est empêché ou malade, pendant les interims du siège et chaque fois que le service de la justice l'exige.

Ces fonctions, il les exerce parfois au détriment de ses affaires personnelles, et pendant de longues années avant toute nomination à titre effectif.

Le temps qu'il y a consacré doit donc lui être compté au terme de sa carrière, d'autant plus que ses fonctions n'ont pas été rémunérées, ou ne l'ont été qu'occasionnellement et partiellement.

Il est indiscutable que les dispositions du Livre II, Titre IV, du Code judiciaire dérogent à la loi du 21 juillet 1844 sur les pensions civiles et ecclésiastiques, sur laquelle l'administration fonde son interprétation des articles 391 et suivants du Code judiciaire.

La limitation du calcul de la pension au seul temps de « services rétribués par le Trésor public » prévue par l'article 6 de cette loi n'est pas reprise au Code judiciaire, qui ne fait aucune distinction entre les services, rétribués ou non.

Le Code judiciaire, en son article 397, ne prévoit le recours à cette loi du 21 juillet 1844 que pour les seuls cas qu'il n'a pas visés lui-même.

Par ailleurs, la condition de « rétribution par le Trésor public » a déjà reçu de nombreuses dérogations : il en est ainsi pour les surnuméraires dûment commissionnés, les secrétaires de légation et membres du corps diplomatique, les commis agréés du Ministère des Finances, les fonctions ecclésiastiques non rémunérées, les membres du personnel des greffes, etc. qui voient le temps qu'ils ont consacré gratuitement à leurs fonctions, entrer en ligne de compte pour le calcul de leur pension.

Il n'est que juste et logique qu'il en soit de même pour les magistrats.

A. PARISIS.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

Le premier alinéa de l'article 391 de la loi du 10 octobre 1967 contenant le Code judiciaire est interprété dans ce sens que les années pendant lesquelles le magistrat a rempli les fonctions de juge suppléant comptent pour l'octroi de l'éméritat.

Art. 2.

La présente loi produit ses effets à la même date que l'article 391 du Code judiciaire.

9 juillet 1974.

A. PARISIS,
L. REMACLE.